

Κυνόνευρος Στόχος

Κατάργηση
Χίτων Παιδαγωγικών

Ρος Μακντόναλντ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ (D)

Το ταξί βγήκε από την εθνική 101 κι έστριψε προς τη μεριά της θάλασσας. Ο εξοχικός δρόμος ξετυλιγόταν γύρω από τη βάση ενός φαιού λόφου κι έμπαινε σ' ένα φαράγγι με πουρνάρια.

«Αυτό είναι το φαράγγι Καμπρίλο» είπε ο οδηγός. Ούτε ένα σπίτι όσο έφτανε το μάτι.

«Και οι άνθρωποι πού μένουν, σε σπηλιές;»

«Σιγά μη μένουν σε σπηλιές! Οι βίλες είναι χαμηλά, δίπλα στον ωκεανό».

Ένα λεπτό αργότερα άρχισα να μυρίζω τη θάλασσα. Έπειτα από μία ακόμα κλειστή στροφή, μπήκαμε στη δροσερή αιγιαλίτιδα ζώνη. Μια πινακίδα στο πλάι του δρόμου δήλωνε: «Ιδιόκτητη περιοχή: η άδεια διέλευσης μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή».

Τα πουρνάρια έδωσαν τη θέση τους σε φοινικόδεντρα συμμετρικά φυτεμένα και φράχτες από θαμνοειδή κυπαρίσσια. Φευγαλέα έβλεπα πελούζες φρέσκες και δροσερές από το πότισμα, φαρδιές λευκές βεράντες, στέγες από κόκκινα κεραμίδια και πράσινες χάλ-

κινες πλάκες. Μια Ρολς με μια κούκλα στο τιμόνι μάς προσπέρασε σαν ριπή ανέμου, κι ένιωσα ψεύτικος.

Η γαλάζια αχλή χαμηλά στο φαράγγι θύμιζε αραιό καπνό από λεφτά που σιγοκαίγονταν. Ακόμα και η θάλασσα έμοιαζε με πολύτιμο μέταλλο μέσα από αυτή την αχλή, μια συμπαγής σφήνα στο στόμιο του φαράγγιού, λαμπερή γαλάζια και γυαλισμένη σαν πετράδι. Ιδιόκτητη περιοχή: εγγυάται γρήγορο μαύρισμα· διατηρεί αμείωτο το εγώ σας. Ήταν η πρώτη φορά που έβλεπα τον Ειρηνικό να δείχνει τόσο ασήμαντος.

Αρχίσαμε να ανηφορίζουμε ανάμεσα σε ήμερα έλατα, περιπλανηθήκαμε για λίγο σ' ένα δίκτυο ιδιωτικών δρόμων και βγήκαμε πάνω από τη θάλασσα, η οποία απλωνόταν βαθιά και απέραντη ως τη Χαβάη. Το σπίτι βρισκόταν λίγο πιο κάτω στην πλαγιά, με την πλάτη γυρισμένη στο φαράγγι. Ήταν μακρόστενο και χαμηλό. Οι πτέρυγές του σχημάτιζαν μια αμβλεία γωνία που έδειχνε τη θάλασσα, σαν τεράστια λευκή αιχμή βέλους. Πίσω από τις λόχμες, διέκρινα το εκτυφλωτικό λευκό των γηπέδων του τένις, τη γαλαζοπράσινη μαρμαρυγή μιας πισίνας.

Ο οδηγός έστριψε στο ιδιωτικό δρομάκι που κατέληγε σ' ένα πλάτωμα και σταμάτησε δίπλα στα γκαράζ.

«Εδώ μένουν οι άνθρωποι των σπηλαίων. Στην είσοδο υπηρεσίας σ' αφήνω;»

«Δεν είμαι ακατάδεχτος;»

«Θέλεις να περιμένω;»

«Ε, μάλλον».

Μια μεγαλόσωμη γυναίκα με μπλε ποδιά βγήκε στη βεράντα της εισόδου υπηρεσίας και με παρακολούθησε να κατεβαίνω από το ταξί.

«Ο κύριος Άρτσερ;»

«Μάλιστα. Η κυρία Σάμσον;»

«Είμαι η κυρία Κρόμπεργκ, η οικονόμος του σπιτιού». Ένα χαμόγελο πέρασε από το ρυτιδωμένο πρόσωπό της, σαν λιακάδα πάνω σε οργωμένο χωράφι. «Μπορείτε να διώξετε το ταξί σας. Ο Φέλιξ θα σας γυρίσει στην πόλη όταν έρθει η ώρα».

Πλήρωσα τον οδηγό και πήρα τον σάκο μου από το πορτομπαγκάζ. Ένωθα κάπως αμήχανος με τον σάκο στο χέρι. Δεν ήξερα αν η δουλειά θα διαρκούσε μία ώρα ή έναν μήνα.

«Θα βάλω τον σάκο σας στην αποθήκη» είπε η οικονόμος. «Δεν νομίζω ότι θα τον χρειαστείτε».

Με πέρασε, μέσα από μια κουζίνα όλο χρώμιο και πορσελάνη, σ' έναν διάδρομο δροσερό και θολωτό που θύμιζε μοναστήρι· στη συνέχεια μπήκαμε σ' ένα κουβούκλιο, το οποίο ανέβηκε στον δεύτερο όροφο μόλις πάτησε ένα κουμπί.

«Όλα τα σύγχρονα κομφόρ» είπα στην πλάτη της.

«Χρειάστηκε να το εγκαταστήσουν όταν η κυρία Σάμσον τραυματίστηκε στα πόδια. Στοιχίσε εφτάμισι χιλιάδες δολάρια».

Αν σκοπός της ήταν να με κάνει να το βουλώσω, τα

κατάφερε. Βγήκαμε σ' ένα χολ και χτύπησε την πόρτα απέναντι από το ασανσέρ. Καμία απάντηση. Αφού χτύπησε ξανά, άνοιξε την πόρτα ενός ψηλοτάβανου λευκού δωματίου, που ήταν πολύ μεγάλο και λιτό για να είναι γυναικείο. Πάνω από το ογκώδες κρεβάτι κρεμόταν ένας πίνακας μ' ένα ρολόι, έναν χάρτη κι ένα γυναικείο καπέλο, αραδιασμένα σε μια τουαλέτα. Χρόνος, χώρος και φύλο. Έμοιαζε με έργο του αμερικανού ζωγράφου και φωτογράφου Γιασούου Κουνιγιόσι.

Το κρεβάτι ήταν ξέστρωτο αλλά άδειο.

«Κυρία Σάμσον!» φώναξε η οικονόμος.

Μια ψυχρή φωνή τής απάντησε:

«Είμαι στη βεράντα. Τι θέλεις;».

«Είναι εδώ ο κύριος Άρτσερ... αυτός που του τηλεγραφήσατε».

«Πες του να έρθει έξω. Και φέρε μου λίγο καφέ ακόμα».

«Βγείτε από την μπαλκονόπορτα» είπε η οικονόμος και έφυγε.

Η κυρία Σάμσον σήκωσε τα μάτια από το βιβλίο της όταν βγήκα. Ήταν μισοξαπλωμένη σε μια σεζλόγκκ με την πλάτη στον πρωινό ήλιο και τυλιγμένη με μια πετσέτα. Δίπλα της υπήρχε ένα αναπηρικό αμαξίδιο, αλλά εκείνη δεν έδειχνε ανάπηρη. Ήταν πολύ ισχνή και μελαψή, μαυρισμένη τόσο πολύ ώστε το δέρμα της έμοιαζε τραχύ. Τα μαλλιά της ήταν βαμμένα ξανθά, χτενισμένα σε πυκνές μπούκλες στο στενό της μέτωπο,

σαν χοντρές σταγόνες σαντιγί. Η ηλικία της ήταν απροσδιόριστη, όπως είναι απροσδιόριστη η ηλικία ενός αγαλματίδιου σκαλισμένου σε μαόνι.

Ακούμπησε το βιβλίο στην κοιλιά της και μου πρόσφερε το χέρι της.

«Έχω ακούσει πολλά για σένα. Όταν η Μίλισεנט Ντρου χώρισε τον Κλάιντ, μου είπε ότι της φάνηκες χρήσιμος. Δεν μου εξήγησε πώς ακριβώς».

«Είναι μεγάλη ιστορία» είπα. «Και αποκρουστική».

«Η Μίλισεנט και ο Κλάιντ είναι τρομερά αποκρουστικοί, δεν νομίζεις; Αυτοί οι φιλότεχνοι άντρες! Πάντοτε υποπτευόμουν ότι δεν την απατούσε με γυναίκα».

«Ποτέ δεν νομίζω τίποτα για τους πελάτες μου» – και της χάρισα ένα θελκτικό αγορίστικο χαμόγελο, λιγάκι κουρασμένο.

«Και δεν μιλάς γι' αυτούς;»

«Και δεν μιλάω γι' αυτούς. Ούτε με τους πελάτες μου».

Η φωνή της ήταν καθαρή και νεανική, αλλά το γέλιο της είχε μια νοσηρότητα, μια έντονη πίκρα πίσω από το κελάρυσμά του. Κοίταξα βαθιά μέσα στα μάτια της, τα μάτια ενός πλάσματος τρομοκρατημένου και άρρωστου που κρυβόταν μέσα στο λεπτό μελαφό κορμί. Κατέβασε τα βλέφαρά της.

«Κάθισε, κύριε Άρτσερ. Θα πρέπει να αναρωτιέσαι γιατί σε κάλεσα. Ή μήπως ούτε αναρωτιέσαι;»

Κάθισα σε μια ξαπλώστρα δίπλα στη σεζλόγγκ.

«Αναρωτιέμαι. Και υποθέτω μάλιστα. Οι περισσότερες δουλειές μου είναι διαζύγια. Είμαι το τσακάλι, βλέπετε· αυτός που κάνει όλη τη βρομοδουλειά».

«Δυσφημείς τον εαυτό σου, κύριε Άρτσερ. Και δεν μιλάς σαν ντετέκτιβ. Χαίρομαι που ανέφερες το διαζύγιο. Θέλω να ξεκαθαρίσω από την αρχή ότι δεν ενδιαφέρομαι για διαζύγιο. Θέλω ο γάμος μου να διαρκέσει. Βλέπεις, σκοπεύω να ζήσω περισσότερο από τον σύζυγό μου».

Δεν μίλησα, περιμένοντας τη συνέχεια. Κοιτάζοντάς την πιο προσεκτικά, είδα ότι το μελαψό δέρμα της ήταν λιγάκι άγριο, κάπως μαραμένο. Ο ήλιος σφυροκοπούσε τα μπρούντζινα πόδια της, σφυροκοπούσε και το κεφάλι μου. Τα νύχια των ποδιών και των χεριών της ήταν βαμμένα στο ίδιο αιμάτινο χρώμα.

«Μπορεί να μην είναι η επιβίωση του υγιέστερου. Θα ξέρεις ίσως ότι δεν μπορώ πια να χρησιμοποιήσω τα πόδια μου. Αλλά είμαι είκοσι χρόνια νεότερή του και σκοπεύω να ζήσω περισσότερο από αυτόν».

Η πίκρα είχε εισχωρήσει στη φωνή της, βουίζοντας σαν σφήκα.

Την άκουσε και η ίδια και την κατάπιε με μια χαψιά.

«Έχει τρομερή ζέστη, έτσι δεν είναι; Είναι άδικο να είναι υποχρεωμένοι οι άντρες να φορούν σακάκι. Σε παρακαλώ, βγάλε το σακάκι σου».

«Δεν πειράζει, ευχαριστώ».

«Είσαι πολύ κόσμιος».

«Φοράω θήκη με περίστροφο κάτω από τη μασχάλη. Και συνεχίζω να αναρωτιέμαι. Αναφέρατε τον Άλμπερτ Γκρέιβς στο τηλεγράφημά σας».

«Αυτός σε πρότεινε. Είναι ένας από τους δικηγόρους του Ραλφ. Θα συζητήσεις την αμοιβή σου μαζί του, μετά το μεσημεριανό φαγητό».

«Δεν είναι πια προϊστάμενος της εισαγγελίας;»

«Παραιτήθηκε μετά τον πόλεμο».

«Είχα δουλέψει γι' αυτόν το '40 και το '41. Από τότε έχω να τον δω».

«Μου το είπε. Μου είπε ότι τα καταφέρνεις στην ανεύρεση ανθρώπων». Χαμογέλασε μ' ένα σαρκοβόρο χαμόγελο, αιφνιδιαστικά λευκό στο σκούρο πρόσωπό της. «Τα καταφέρνεις στην ανεύρεση ανθρώπων, κύριε Άρτσερ;»

«“Στην ανεύρεση αγνοούμενων ανθρώπων” είναι η πιο σωστή έκφραση. Ο σύζυγός σας αγνοείται;»

«Δεν αγνοείται ακριβώς. Το έσκασε απλώς, μόνος ή με παρέα. Θα γινόταν έξω φρενών αν πήγαινα στην αστυνομία να δηλώσω την εξαφάνισή του».

«Καταλαβαίνω. Θέλετε να τον βρω, ει δυνατόν, και να εξακριβώσω την ταυτότητα της παρέας. Και μετά τι;»

«Εσύ θα μου πεις απλώς πού βρίσκεται και με ποιον. Τα υπόλοιπα θα τα κάνω μόνη μου» – όσο άρρωστη κι αν είμαι, άφησε να εννοηθεί ο κλαψιάρικος τόνος της, κι ας μην έχω πόδια.

«Πότε εξαφανίστηκε;»

«Χτες νωρίς το απόγευμα».

«Από πού;»

«Από το Λος Άντζελες. Ήταν στο Λας Βέγκας – έχουμε ένα σπίτι εκεί, κοντά στην έρημο– αλλά γύρισε αεροπορικώς στο Λος Άντζελες χτες το απόγευμα μαζί με τον Άλαν. Ο Άλαν είναι ο πιλότος του. Ο Ραλφ τού το έσκασε στο αεροδρόμιο και έφυγε μόνος».

«Γιατί;»

«Φαντάζομαι επειδή ήταν μεθυσμένος». Το κόκκινο στόμα της σούφρωσε περιφρονητικά. «Ο Άλαν λέει ότι ο άντρας μου είχε πιει πολύ».

«Πιστεύετε δηλαδή ότι έφυγε για να πιει ανενόχλητος. Το κάνει συχνά;»

«Όχι συχνά, αλλά, όταν το κάνει, γίνεται λιώμα. Χάνει κάθε αναστολή όταν πίνει».

«Αναφέρεστε στο σεξ;»

«Αυτό συμβαίνει σε όλους τους άντρες, δεν συμφωνείς; Αλλά δεν είναι αυτό που με απασχολεί. Χάνει τις αναστολές του σε θέματα οικονομικά. Πριν από λίγους μήνες, έγινε λιώμα και χάρισε ένα βουνό».

«Ένα βουνό;»

«Μαζί με το κυνηγετικό περίπτερο».

«Το έδωσε σε κάποια γυναίκα;»

«Μακάρι να το είχε δώσει σε γυναίκα. Το χάρισε σ' έναν άντρα, αλλά δεν είναι αυτό που νομίζεις. Σ' έναν γκουρού μιας θρησκευτικής αίρεσης από το Λος Άντζελες, με μακριά γκριζα γενειάδα».

«Μοιάζει με τύπο που εύκολα πιάνεται κορόιδο».

«Ο Ραλφ; Θα γινόταν έξαλλος αν του το έλεγες κατάμουτρα. Ξεκίνησε ψάχνοντας για πετρέλαιο στα πιο απίθανα μέρη. Καταλαβαίνεις τι εννοώ, είναι άνθρωπος με ψυχολογία ερπετού, πονηριά νυφίτσας κι έναν κουμπαρα-γουρουνάκι στη θέση της καρδιάς. Αυτό όταν είναι νηφάλιος. Αλλά το αλκοόλ τον μαλακώνει, τα τελευταία χρόνια τουλάχιστον. Μόλις πιει μερικά ποτά, λαχταράει να ξαναγίνει μικρό παιδί. Ψάχνει μια μαμά ή έναν μπαμπά για να του σκουπίσει τη μύτη, να του σκουπίσει τα δάκρυα και να του ρίξει μια ξυλιά όταν είναι άτακτος. Ακούγομαι σκληρή; Είμαι απλώς αντικειμενική».

«Μάλιστα» είπα. «Θέλετε να τον βρω πριν χαρίσει κι άλλο βουνό» – ζωντανό ή νεκρό, σκέφτηκα· αλλά δεν ήμουν ο ψυχαναλυτής της.

«Και αν είναι με γυναίκα, μ' ενδιαφέρει φυσικά. Θέλω να μάθω τα πάντα για εκείνη, επειδή δεν με παίρνει να χάσω ένα τέτοιο ατού».

Αναρωτήθηκα ποιος ήταν ο ψυχαναλυτής της.

«Έχετε κάποια συγκεκριμένη γυναίκα υπόψη σας;»

«Ο Ραλφ δεν μου εμπιστεύεται τα μυστικά του... έχει πιο στενή σχέση με τη Μιράντα παρά μ' εμένα, κι εγώ δεν είμαι σε θέση να τον κατασκοπεύσω. Γι' αυτό προσλαμβάνω εσένα».

«Για να λέμε τα πράγματα ωμά» είπα.

«Πάντοτε λέω τα πράγματα ωμά».

Το αληθινό όνομα του Ρος Μακντόναλντ ήταν Κένεθ Μίλαρ. Γεννήθηκε κοντά στο Σαν Φρανσίσκο το 1915 και μεγάλωσε στη Βρετανική Κολομβία. Μόλις ενηλικιώθηκε, επέστρεψε στις Ηνωμένες Πολιτείες όπου εξέδωσε το πρώτο του μυθιστόρημα, το 1944.

Το 1949 εισήγαγε τον ιδιωτικό ντετέκτιβ Λιου Άρτσερ στο βιβλίο *Κινούμενος στόχος*. Αν και όφειλε το όνομά του στον Χάμετ (Μάιλς Άρτσερ ονομαζόταν ο συνεταίρος του Σαμ Σπέιντ στο *Γεράκι της Μάλτας*), ο Άρτσερ ξέφυγε γρήγορα από το στερεότυπο του σκληρού ντετέκτιβ ο οποίος έχει έτοιμη

πάντοτε μια έξυπνη στάκα στο στόμα κι ένα περίστροφο στο χέρι. Δημιουργώντας τον χαρακτήρα του Άρτσερ, ο Μακντόναλντ προσδιόρισε εκ νέου τον ιδιωτικό ντετέκτιβ· τον έκανε ένα άτομο με ηθικές αρχές που περιπλανιέται στο επικίνδυνο όριο μεταξύ εγκληματικής ενοχής και ανθρώπινης αμαρτίας.

Με ένα συγγραφικό έργο που φτάνει τα είκοσι πέντε βιβλία, ο Μακντόναλντ εμπλούτισε το αμερικανικό αστυνομικό μυθιστόρημα με ψυχολογικό βάθος και σύνθετα ηθικά διλήμματα. Στα βιβλία του το έγκλημα έχει συνήθως τις ρίζες του στο απώτατο παρελθόν και συνδέεται με θαμμένα οικογενειακά μυστικά. Παιδί διαλυμένης οικογένειας κι ο ίδιος, γνώριζε από προσωπική πείρα τις ψυχολογικές επιπτώσεις που έχουν οι δυσλειτουργικές οικογένειες στο άτομο και την εξέλιξή του.

Διετέλεσε πρόεδρος της Ένωσης Αμερικανών Συγγραφέων Αστυνομικού Μυθιστορήματος και του απονεμήθηκε το Ανώτατο Βραβείο της ένωσης, όπως επίσης το Ασημένιο Στιλέτο της Ένωσης Βρετανών Συγγραφέων Αστυνομικού Μυθιστορήματος. Πέθανε το 1983.

ISBN:978-618-03-1412-0

9 786180 314120

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. 81412